

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
:: za Slovenijo v Ljubljani. ::**

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina „ 20.—

Četrletna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica štev. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Poduk s kongresa.

Kakšen je bil interes javnosti za naš kongres? Minimalen. Pokrajinska O. Z. je storila potom novin svojo dolžnost, a širša javnost ni reagirala. Nasploh je bil ves potek kongresa za uradništvo, specijelno pa za neorganizirance samo podučen. Kdo je za in kdo je proti uradništvu? Jug in sever sta se strnila v gromki klic: Dajte nam, kar je po božjih in človeških postavah našega; dajte nam že zapisanih pravic! Velika masa je slišala, brala je v novinah, pa si je mislila, če si je sploh kaj mislila: Kaj nam mar, mi živimo. Brate, pomagaj si sam in Bog ti pomaga. — Žalostna in bridka resnica. Koliko časa bomo še čakali na trenotek, ko bo segel brat bratu v stiski pod roko in se zavzel zanj, pa naj bo »te ali one vere?« V današnjem srditem boju za eksistenco, za kruhek, ko gre za biti ali ne biti, poznamo samo prijatelje in sovražnike. A najhujši naš sovražnik je ona glupa indiferenca, ki smo jo imeli čast opazovati v dneh 19. in 20. aprila. Ko je cvet države, njen najinteligentnejši del in neumorni tkalec ter čuvar jugsl. baldahina zahteval zase pravic in kruha, ko je tirjal dolg, stala je vsa široka javnost popolnem apatična ob strani. To smo hoteli konstatirati. Se pa li zaveda javnost škodljivosti svoje abstinence? Ali ne bojujemo ves orjaški boj za izplačilo po zakonu nam določene razlike od oktobra 1923 do maja 1924, za pravično razvrstitev po skupinah, za resno rešitev stanovanjske mizerije itd. v dobrobit celokupne javnosti? Vsa javnost bi morala manifestirati za nas; dvorana Kazine bi morala postati pretesna, še po Zvezdi bi morali zaoriti klici solidarnosti z nami. Bilo bi prelepo, da... če bi...

Da ni bilo tako, je v prvi vrsti krivda v nas samih. Sami vase moramo utreti pot najprvo; kajti če sami sebi ne bomo pomagali, pomagat nam ne bo nihče; nihče se ne bo za nas zanimal, kaj šele, da bi šel v ogenj za nas. Kolika pa je naša sila? Naj zadostuje, če povemo, da je od par tisoč upokojencev jedva sto in trideset organiziranih. Med aktivnimi je razmerje isto! In že moramo svojo prvotno obsodbo proti javnosti nekoliko omiliti —. V nas samih je prva in poglavitna napaka, ker nočemo in ne znamo zainteresirati javnost zase v toliki meri, kakor smo jo potrebni. Vsak govornik na kongresu je skončaval z apelom na združitev v organizacije.

Kaj pa dnevno časopisje, najjačja svetovna sila? Deloma in navidezno nam stoji ob strani, deloma izrablja naše lahko zdravje za politično borbo. Najbolj točno bi označili stališče novin do naših interesov, če bi ga primerjali z metamorfozo lune. Danes kaže na razcapanega pastorka opozicija — mati in cedi zanj solze, včeraj ga je potiskal oče — vlada skozi duri. Danes nam reže kruh očim, še

včeraj smo pobirali drobtine raz mizo pri mačehi. Ničesar ne očitamo, imamo pa to slabo lastnost, da vidimo, čutimo in premišljujemo. Naš princip je, **da služimo narodu in državi; spoštujemo jo in se pokorimo pa vsaki vladi. Zato smo tukaj.** Naše razmerje do vlade nalikuje položaju delojemalca do delodajalca. Ti meni kruha za moje delo ali: jaz tebi silo telesa in duha, če mi nudiš pogojev, da zamožem živeti. Za znosnejše medsebojno razmerje je zato potreba dogovorov, medsebojnega umevanja in velikomero dobre volje. Čim jačje križanje interesov, tem ostrejša borba; naposled zmaga, ali domenek ali pa — razdor. Poslednje pomeni katastrofo, očitno pogubo za obe stranki, saj druga brez druge ne more živeti. Dogovor ali kompromis očituje vsestransko dobro voljo: mršava je sicer poravnava, a še vedno boljša od mastne prav-

de. Zmaga je pa samo ena! Za kateri cilj nas odločimo?

Naša moč je moč duha. Ker smo pa razdrapani, needini, boriti se moramo celo za veljavnost že sklenjenega kompromisa. Tako zelo smo danes še slabotni, da se ne moremo in ne znamo pravdati niti za diferenco ali razliko, ki nam jo garantira mršava poravnava. Bratje, ali ste zaslepljeni? Vsi na krov! Zmaga je še daleč. Javnost nas tako prezira, da nas niti ne pomiluje, kaj šele, da bi z nami simpatizirala ali bi za nas celo manifestirala. Pomagati si moramo pač sami. **Izpreglejte vendar, vi neorganizirani zaslepljenci,** da naposled še nas ne zadrevite v pogubo, nas, do sedaj še ne kloneče borce, ki vlačimo seboj maso brezsrčnih, samopašnih, **naše sadove souživajočih parazitov.** Pa brez zamere.

— mič.

Referati s kongresa dne 19. aprila 1925.

Sukcesivno bomo priobčevali vse značilnejše govore in referate po stenografskem zapisniku.

Po pozdravu predsednika, g. Lillega, genta mestne občine g. Turka, predsednika Glavnega Saveza dr. Mih. Jovanovića, častnega predsednika g. Andonovića, oglašil se je k besedi gimn. ravnatelj g. Čučković:

Slavna skupščina! Jaz sem v istini član uprave Glavnega Saveza. Ali kot predsedniku pokrajinske zveze za Bosno in Hercegovino mi ni bilo mogoče, se redno udeleževati sej Glavnega Saveza. Toda kljub temu prevzemam odgovornost za delo glavne uprave v Beogradu. Ako govorim danes s tega mesta, me smatrajte, dragi tovariši, kot navadnega skupščinarja, ki je prišel sem, da čuje od gospodov iz Beograda, kaj so storili v preteklem letu.

Gospod predgovornik, dr. Jovanović je izrazil željo, naj gospodje izrečejo svojo kritiko o delu glavne uprave. Gospoda moja! Lahko je nam priti enkrat na leto skupaj in kritikovati delo ljudi, ki smo jim preteklega leta naložili v Novem Sadu dolžnost, da se brigajo in skrbje za naše stanovske zadeve. Lahko je kritikovati ali težje je izvesti tno, kar vsi želimo. So tukaj razne zahteve in razne potrebe. Često so to zahteve, ki se tičejo samo poedinih skupin, da, celo samo poedincev. Delo gl. uprave v Beogradu sem spremljal po poročilih Našega Glasnika, spremljal sem ga po privatnih pogovorih ob priliki svojih posetov v Beogradu in moram reči, da je Glavni Savez v Beogradu storil vse, kar je bilo v njegovih močeh. Zato moramo pa tudi mi dati Glavnemu Savezu, oziroma njegovi upravi na razpolago potrebna sredstva in vso pomoč, da more doseči realizacijo naših zahtev. (Klici: Tako je!) Ako glavna uprava ni uspela v vsem, ni to njena krivda, ampak krivda leži mogoče objektivno v splošnih

razmerah države in ker se vsak čas pojavlja toliko nepredvidenih težkoč. Nastajajo vsak hip krize v našem političnem življenju, ki ovirajo pravilno reševanje naših zadev. V tem leži tudi vzrok našega neuspeha.

Gospod dr. Jovanović je koncem svojega govora razvijal misli o potrebi naše splošne organizacije. Gospodje, treba si je pogledati v oči in priznati, da je še velik del državnih uslužbencev, ki niso organizirani v naših organizacijah, a ti samo kritizirajo naše delo. Pošteno bi bilo, da bi ti uslužbenci pristopili k našim organizacijam in se nam s tem zahvalili za uspehe, ki smo jih dosegli tudi zanje, ne pa da samo kritikujejo in podcenjujejo naše delo. (Klici: Tako je!)

Jaz bi, gospodje, v zvezi s tem apeliral na vse naše tovariše, da se kot en mož vpišejo vsak v svojo strokovno organizacijo in da vse te organizacije pristopijo h Glavnemu Savezu in da naj ta zveza ne ostane samo na papirju, ampak je potrebno, da ji tudi materialno pomagamo.

Kar se tiče našega dnevnega reda, je ta zelo bogat in obsega vse polno prvovrstnih vprašanj, ki so važna tako za celokupnost, kakor tudi za poedinca. Mislim pa, da je za nas vse najvažnejše vprašanje o izplačilu dolgovan razlike na službenih prejemkih za čas od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924. To je državni dolg, ki ga dolguje država nam. Javno in brez vsakega dvoma je, da imamo do izplačila te razlike pravico, osnovano na zakonu in da od te pravice ne bomo nikdar odstopili. (Živalno pritrdjevanje in ploskanje). Pravna podlaga te zahteve je izven vsake diskusije, ker zakon točno določa, da nam novi prejemki pritičejo od 1. oktobra 1923 dalje. Vemo tudi dobro, da je ena vrsta državnih uslužbencev to razliko že prejela. (Klici: Oho!) To so naši tovariši vojaškega stanu. To so oficirji, ki prejemajo nove prejemke že od 1. oktobra 1923, kakor jim po zakonu pripadajo. Ne zavidamo jim tega, Bog obvaruj; kajti vsi smo enodušni v tem, da **treba, da**

so vsi državni uslužbenci, tako tudi oficirji, primerno plačani. Konstatiramo tukaj samo fakt in želimo, da se tudi z nami enako postopa. (Klici: Tako je!) Gospodje ministri so istaklo že dobili izplačano to diferenco! (Klici: Aha!) Zato smemo z vso pravico zahtevati, da se tudi z nami postopa enako.

Mnenja sem, da se moramo s tem vprašanjem resno baviti in vporabiti vsa zakonita sredstva, da si v tem pogledu priborimo svoje pravice. (Živalno pritrdjevanje in ploskanje.)

Gospod Rajković predlaga:

Gospodje: Kakor smo čuli od gospodov predgovornikov, gospod finančni minister še vedno ne misli na izplačilo dolžne razlike in prav nič ne vpoštevata tozadevne resolucije, ki smo jo sklenili na naši lanskij skupščini v Novem Sadu. Mislim, da bo izplačilo razlike zopet odlašalo tako dolgo, da bo zadeva prišla prihodnje leto zopet na dnevni red naše skupščine. Zakaj pa gospod finančni minister podaja take izjave? Samo zato, ker vidi, da nismo složni, da to niso zahteve vseh uradnikov, ampak da so to zahteve samo posameznih delegatov, ki se vdeležujejo naših vsakoletnih skupščin.

Smatram, da je edini način, da pridemo do svojih pravic ta, da na današnjem kongresu sprejememo spomenico, ki jo potem razširimo po celi državi in katero naj podpišejo vsi državni uradniki. To spomenico odpošljemo Njegovemu Veličanstvu kralju, kraljevi vladi in narodni skupščini.

Prepričan sem, da bo tako spomenico s 130.000 podpisov vpoštevata tako vlada, kakor tudi narodna skupščina in si ne bo več upala odlašati naše zadeve na nedoločen čas.

Prosim, da se v resolucijo vnese dostavek, da se napiše ta spomenica, ki naj jo podpišejo vsi uradniki. V pokritje s tem združenih stroškov, naj se pri podpisu od vsakega uradnika pobere en dinar.

Predsednik Andonović: Ako bi hoteli razposlati tako spomenico kot jo predlaga gospod Rajković, bi mogoče spravili podpise skupaj do Božiča (Rajković: Tekom enega meseca!) Zahteva, da bi se pri podpisu tirjalo vsakega uradnika, da plača en dinar, je pa za uradniški stan nedostojna. Bilo bi že boljše, da nabavimo nabiralnike in gremo po državi prosit milodarov.

Kakor je bilo že večkrat poudarjeno, smo uradniki steber države. Če smo čakali že tako dolgo, počakajmo še toliko časa, da pridejo na red prihodnje dvanajstine. Takrat bomo pa morali delati z vsemi silami na to, da gospod finančni minister izpolni svoje obljube. Jaz sam, čeprav sem že star, bom šel z vami v pisarno gospoda finančnega ministra ter mu rekel: pred toliko in toliko meseci si nam obljubil, da nam hočeš izplačati dolžno razliko in sedaj je prišel čas, da to obljubo izpolniš. Prosim torej, da predlog gospoda Rajkovića odklonite. (Dalje prih.)

Pravila

„Osrednje zveze javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo“ v Ljubljani.

§ 1.

Ime in sedež Zveze.

Društvo se imenuje »Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo« in ima svoj sedež v Ljubljani.

§ 2.

Namen Osrednje Zveze.

Osrednja Zveza zastopa stanovske in gospodarske koristi javnih nameščencev in upokojencev v Sloveniji. Svoj namen skuša doseči:

1. s prirejanjem društvenih zborovanj in javnih shodov, na katerih obravnava skupne stanovske in gospodarske interese svojih članov;
2. z družabnimi sestanki in predavanji, da vzbudi pri članih, kakor tudi v javnosti zanimanje za društveno delovanje;

3. z izdajanjem Zvezinega glasila in eventualno potrebnih tiskanih objav;

4. s snovanjem gospodarskih, podpornih in kulturnih ustanov (zadruga, kreditni zavodi, bolniške in pogrebne blagajne, čitalnice itd.);

5. s tem, da nudi organizacijam kakor tudi posameznim članom organizacij pravno varstvo v stanovskih zadevah;

6. s tem, da išče stikov in da sodeluje z drugimi sorodnimi društvi in zvezami;

7. s tem, da je vsako politično ideojstvovanje izključeno iz njenega delokroga.

§ 3.

Člani.

Člani »Osrednje Zveze« morajo biti:

1. strokovne ali stanovske organizacije aktivnih in upokojenih javnih nameščencev v Sloveniji.

Za javne nameščence se smatrajo uslužbenci državnih in avtonomnih oblasti, uradov in ustanov, ki prejemajo redno mesečno plačo.

2. Krajevne organizacije v krajih izven Ljubljane, ki so se združile v svrhu enotnega delovanja v krajevne organizacije, ki so kot take članice O. Z.

§ 4.

Sprejem v »Osrednjo Zvezo«.

Člani se sprejemajo, ako se pismeno zglase pri glavnem odboru. O eventualnih sporih glede sprejema odloča glavni zbor delegatov vseh organizacij.

§ 5.

Pravice v O. Z. včlanjenih organizacij.

1. Vse včlanjene organizacije, torej tudi krajevne, odpošljejo za vsakih 50 oziroma začeti 50 članov po enega odposlanca na občni zbor;

2. v glavni zbor delegatov vseh organizacij pa po enega odposlanca in namestnika (§ 17., t. 2.);

3. pravico imajo staviti na občnih zborih predloge;

4. zahtevati smejo od O. Z. obvestila o stanovskih vprašanjih ter smejo vpogledati v poslovne knjige, spise in račune ob navzočnosti Zvezinega predsednika ali njegovega namestnika.

§ 6.

Dolžnosti v O. Z. včlanjenih organizacij.

Vsaka včlanjena organizacija je dolžna:

1. Ob vstopu poravnati pristopnino;

2. redno plačevati članarino za vse svoje člane. Vsaka organizacija, ki želi, da bi O. Z. zastopala njene interese, mora plačati vso do tekočega četrtletja že dospelo članarino;

3. pokoravati se sklepom glavnega odbora v vseh stanovskih in strokovnih zadevah;

4. držati se Zveznih pravil in poslovnega reda ter čuvati ugled in braniti ter pospeševati interese O. Z.

§ 7.

Pravice in dolžnosti članov v O. Z. včlanjenih organizacij.

1. Člani organizacij, ki so včlanjene pri O. Z., imajo pravico udeleževati se vseh javnih Zveznih prireditev, ki so omenjene v § 2. pod točkami 1—5 pod vsakokratno določenimi pogoji;

2. člani organizacij nimajo samo pravice, ampak so naravnost moralno zavezani, da se udeležujejo vseh javnih stanovskih shodov in prireditev Zveze oziroma prireditev krajevnih organizacij ter s tem osvedočati enotnost javnih nameščencev in upokojencev;

3. člani organizacij so deležni vseh ugodnosti, navedenih v § 2., točka 4. in 6.

§ 8.

Zvezino premoženje.

1. Zveza ima redne in izredne dohodke. Redna dohodka sta pristopnina in članarina. Izredni dohodki pa so različni darovi in dohodki Zvezinih prireditev in ustanov ter volila.

Dohodki se imajo uporabljati le v Zvezine namene, izjemoma v dobrotelne in podporne svrhe, v posebnih ozira vrednih slučajih pa samo na podlagi sklepa glavnega zbora delegatov;

2. pristopnina znaša 1 desetino vsakokratne letne članarine;

3. članarino določa občni zbor ter se plačuje za vsakega člana četrtletno nazaj, t. j. koncem marca, junija, septembra in decembra vsakega leta;

4. O. Z. je dolžna participirati na stroških »Glavnega Saveza drž. činovnika i službenika« v Beogradu ter je njen glavni odbor obvezan skr-

beti za redno odvajanje teh od imenovanega Saveza sporazumno z glavnim zborom delegatov določenih prispevkov;

5. člani krajevnih organizacij, ki so včlanjene v O. Z., plačajo četrtino pristopnine in članarine, določene v točkah 2. in 3., in sicer krajevni organizaciji, ki nabrane zneske odpošlje s seznamom članov O. Z. vsake 3 mesece.

§ 9.

Zvezino poslovno leto.

Zvezino poslovno leto pričinja 1. januarja in se zaključuje 31. decembrom.

§ 10.

Zvezina uprava.

Zvezino upravo tvorijo:

1. občni zbori;
2. glavni odbor;
3. zbori delegatov posameznih organizacij;
4. glavni zbor delegatov vseh organizacij, ki obstoji iz skupine a) uradnikov, b) zvaniknikov, c) služiteljev, č) upokojencev in d) krajevnih organizacij (§ 3., točka 2.);
5. odseki za vodstvo Zvezinega glasila in upravo gospodarskih in drugih ustanov (zadrug);
6. nadzorstvo;
7. razsodišče.

§ 11.

Občni zbori so:

1. redni; 2. izredni.

Občni zbor s posvetovalno in z glasovalno pravico tvorijo delegati včlanjenih organizacij.

1. Vsaka organizacija odpošlje na občni zbor za vsakih 50 ali ostane po 1 50 Zvezi prijavljenih članov po enega delegata.

2. Občnemu zboru sme prisostvovati s posvetovalno pravico vsak organiziran nameščeneec, čegar organizacija je včlanjena pri O. Z.

3. Glasovalno oziroma volilno pravico imajo delegati le onih organizacij, ki so plačale članarino za vsa občnemu zboru predložena popolna četrtletja.

4. Predloge, o katerih naj se sklepa, morajo organizacije prijaviti pismeno glavnemu odboru najmanj 8 dni pred občnim zborom. O nejavljenih oziroma nepravilno javljenih predlogih se razpravlja in sklepa le, ako glasuje za to polovica navzočih delegatov z glasovalno pravico.

5. Občni zbor je sklepčen, če je navzoča ali zastopana 1 tretjina vseh članov, izvzemši sklep o razpustu O. Z., za kojega veljajo določila § 21.

Ako občni zbor ob določenem času ni sklepčen, se otvori pol ure kasneje drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki je sklepčen ne glede na število navzočih in zastopanih članov. En pooblaščenec ne more zastopati več kot 10 članov.

6. Občni zbor sklepa z nadpolovično večino glasov navzočih in zastopanih članov.

Pri enakih glasovih odloča predsednik.

Za spremembo pravil se pa zahteva dvetretjinska večina navzočih in zastopanih članov, za razpust Zveze pa veljajo določila § 21.

O vsakem občnem zboru mora glavni tajnik sestaviti zapisnik, v kojem je zabeležiti število navzočih in zastopanih članov, ter vse predloge in sklepe s kratko obrazložitvijo.

7. Sklepi občnega zbora so veljavni za vse včlanjene organizacije. Organizacijam se mora na zahtevo poslati zapisnik o poteku občnega zbora.

8. Redni občni zbor mora zborovati vsako leto v 1. četrtletju, izredni pa se sklicuje po potrebi. Glavni odbor obvesti organizacijo o občnem zboru z objavo dnevnega reda najkasneje 14 dni pred občnim zborom potom Zvezinega glasila in dnevnikov, ki jih nominira glavni odbor.

9. Izredni občni zbor se mora na zahtevo glavnega zbora delegatov sklicati vsak čas, toda najkasneje 14 dni po storjenem sklepu glavnega zbora.



Istotako mora biti sklican izredni občni zbor tudi na pismeno zahtevo najmanj ene četrtine v O. Z. včlanjenih organizacij, toda najkasneje tekom 4 tednov po predložitvi zahteve.

§ 12.

Delokrog občnega zbora.

1. Pretresavanje vsakovrstnih stanovskih vprašanj, v katero svrhu more občni zbor izvoliti posebne odske.

2. Vrhovna uprava Zvezinega premoženja.

3. Volitev Zvezinega a) predsednika, b) glavnega tajnika, c) glavnega blagajnika, d) nadzorstva.

4. Odobritev oziroma zavrnitev poročil in sklepov oziroma predlogov glavnega odbora in nadzorstva ter podelitev absolutorija.

5. Odločevanje o višini članarine in drugih event. denarnih članskih prispevkov.

6. Izprememba pravil in sklepanje o razpustu Zveze.

7. Potrditev računskih sklepov in proračuna. (Dalje prihodnjč.)

Vestnik.

Zamudnike v plačilu naročnine nujno prosimo, da nam nemudoma nakažejo naročnino za tekoče četrtletje in po možnosti tudi morebitne zastanke. Še nikdar ni pozabilo obnoviti naročnine toliko naročnikov, kakor to četrtletje; miti četrtina tega ni storila. Zato prosimo, da se to zgodi takoj, ker sicer ne moremo kriti tekočih izdatkov! Vsak tovariš pa naj list naroči in mu pridobiva naročnikov med znanci! Uprava.

Društvo zemljiškopravnih uradnikov v Ljubljani opozarja vse gg. tovariše na svoj redni občni zbor, ki se vrši dne 10. maja 1925 ob 2. uri popoldne v dvorani št. 28 justične palače v Ljubljani. (Glej »Naš Glas« št. 11).

Davčni uradniki. Dobili ste spremenjeno kandidatno listo za občni zbor dne 3. maja v Zidanem mostu. Opozarjamo gg. tovariše, da sta obe dosedaj razposlani listi neobvezni, da pa trditve na drugi listi, ki jo razpošiljajo »sklicatelji« oziroma novi kandidati, da se je izvršila izprememba kandidatov sporazumno s sedanjim, še obstoječim odborom, ne odgovarja resnici. Sedanjí odbor nima povoda, da bi svojo listo preklicaval. Odbor.

Načrt šolskega zakona. Kakor poročajo iz Beograda, bo te dni izgotovljeno končno besedilo osnutka osnovnošolskega zakona, ki pride nato med prvimi na dnevni red narodne skupščine. Na podlagi osnutka je predviden pouk v osnovnih šolah pod popolnim državnim nadzorstvom, predavanje verouka se vrši kakor doslej po katehizih, ki jih namešča v vsakem slučaju ministrstvo prosvete, oziroma po učiteljih pri pravoslavljih. V projektu so upoštevani predlogi in mišljouja stanovske organizacije UJU. Vprašanje vzdrževanja šol še ni popolnoma enotno. Dočim se posamezni za to, da vzdržuj šole edino država, se zavzemajo drugi, da se naj to prepusti samoupravnim edincam. Šolska obveznost je osem, odnosa šestletna.

Vozne olajšave in popotnine. Fin. delegacija razglša pod št. 728/Pr. ex 1925. Kakor ima vsak aktivni državni uslužbenec po novem pravilniku o voznih olajšavah na železnicah (Ur. l. št. 105/336 od 17/11. 1924) pravico do legitimacije za ugodnostno vožnjo na železnici, tako ima v smislu odloka min. saobračaja M. S. br. 350/25 od 16. januarja 1925 tudi pravico do »vozne objave«, ki mu jo more izdati uradni starejšina. Te objave, ki nadomeščajo zaenkrat — do konca meseca maja t. l. — legitimacije, morajo državni uslužbenci uporabljati tudi pri službenih potovanjih za vožnje po železnici. Vsled tega jim je pri ugotavljanju potnih računov na podlagi odloka glavne kontrole od 10. novembra 1924, br. 43.822, ki ga je izdala na dopis ministrskega saobračaja od 1. novembra 1924, br. 25.376/24 priznati le polovico vozarine onega razreda, ki jim pripada. Posest objave — odnosa legitimacije ter pripadajoči razred ima uradni starejšina odnosa oni, ki je odredil službeno potovanje, potrditi na potnem stroškovniku. Edino, ako se državni uslužbenec ni mogel preskrbeti z legitimacijo odn. objavo za znižano vožnjo, kar pa mora dokazati, bi se mu mogla priznati polna vozarina.

Dopolnitve in izpremembe v predpisih o brezplačni in znižani vožnji na železnicah v državni eksploataciji. »Uradni list« št. 35. od 10. aprila 1925. Gospod minister za promet je odobril nastopne dopolnitve in izpremembe v predpisih o brezplačni in znižani vožnji na železnicah v državni eksploataciji: 1. V členu 82. z odlokom M. S. br. 30.232/24: Na podstavi uradniških legi-

timacij morejo kupovati tudi višji uradniki polovične vozovnice za III. razred, razen aktivnih uradnikov prvih treh skupin I. kategorije in častnikov, ki imajo letno plačo 36.000 Din ali več. Za te velja še nadalje omejitev po členu 82. 2. V členu 96. z odlokom M. S. br. 29.693/24: Če določeni rok ni zadosten, morajo navesti šolska oblastva v dijaški legitimaciji (objavi), koliko časa trajajo velike počitnice, in dijaki dobe olajšave za velike šolske počitnice v roku, ki ga je vpisalo šolsko oblastvo, sicer pa le v roku po členu 96. Za vožnje siromašnih dijakov na božične in velikonočne počitnice morajo šolska oblastva vedno vpisati, koliko časa trajajo te počitnice. 3. V členu 98. maj se nadomesti po odloku M. S. br. 29.542/24 v stavku: »Dijaki visokih šol in višjih razredov srednjih šol uživajo istotako četrtinsko vozno ceno, če napravijo ekskurzijo v skupini najmanj pet oseb« beseda »pet« z besedo »treh« tako, da dobivajo za ekskurzijo že trije dijaki četrtinsko vozovnico na podstavi nakaznice. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani, dne 1. aprila 1925; št. 65.262—VI.—25.

Višji odteglaj davkov 1. aprila. Računovodstvo je odtegnilo dne 1. aprila za budžetsko leto 1925.—26. nekoliko višji znesek z ozirom na to, da se bo v bodoče vplačeval davek le v polnih dinarjih.

15 odstot. priznanih z 32 službenimi leti v penzijo. 30. marca 1925 je plenum Državnega sveta odločil: 1. Da se učitelstvu računa 15 odstot. dodatek v penzijo z dovršenim 32 službenim letom. Manjše število službenih let se ne vzame v obzir pri odmeri tega dodatka v penzijo.

Naredba o izdajanju potrdil uradnikom in državnim uslužbencem. Ur. list št. 19 od 24. III. 1925. Generalna direkcija posrednih davkov je zvedela, da uporabljajo mnogi uradniki in državni uslužbenci, ki so dobili na podstavi člena 128. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih in člena 112. zakona o državnem prometnem osebju brez takse izvestna potrebna potrdila ali izvestne potrebne listine, pozneje ta potrdila ali te dokumente tudi ob drugih svojih poslih pri oblastvih, pa bi morali zanje plačati takso, predpisano z zakonom. Ker to ravnanje nasprotuje členu 128. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih in členu 112. zakona o državnem prometnem osebju ter s takim postopanjem povzroča škoda državi blagajni, odreja generalna direkcija posrednih davkov na podstavi člena 43. zakona o taksah: 1. Vsa državna oblastva, ki izdajajo na podstavi člena 128. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih in členu 112. zakona o državnem prometnem osebju uradnikom, državnim uslužbencem vobče kakor tudi častnikom in vojaškim uradnikom izvestna potrdila ali izvestne dokumente brez takse, morajo na takih potrdilih ali dokumentih vselej točno označiti namen, za katerega se izdajajo brez takse. 2. Državna oblastva ne smejo sprejemati takih potrdil in dokumentov omenjenih državnih uslužbencev kot take v drugih poslih državnih uradnikov in uslužbencev vobče kakor tudi častnikov in vojaških uradnikov. 3. Državni uradniki in ostali uslužbenci vobče kakor tudi častniki in vojaški uradniki ne smejo uporabljati potrdil in dokumentov, dobljenih na podstavi člena 128. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih in členu 112. zakona o državnem prometnem osebju v druge svrhe nego v one, katerim so bile namenjene. 4. Vsa državna oblastva morajo, če se uporabijo taka potrdila in taki dokumenti v drugo svrhu, ne pa v ono, za katero so bili izdani, pobrati od predložitelja takso za potrdila in dokumente po značaju listine in po dotični stopnji taksne tarife zakona o taksah, in sicer v onem znesku, ki bi ga bilo treba plačati, da so prejeli ta potrdila ali te dokumente proti plačilu takse. 5. Vsi državni uslužbenci, ki osebno sprejmejo prošnje s takimi potrdili ali dokumenti, a prej ne poberejo takse, se kaznujejo glede na člen 26. zakona o državnih trošarinih, taksah in pristojbinah po členu 55. ali členu 56. zakona o taksah. — Iz generalne direkcije posrednih davkov v Beogradu, dne 29. januarja 1925, št. 4844.

Pripomnja k načrtu novega stanovanjskega zakona. Visokost najemnine se ima po načrtu novega stanovanjskega zakona med drugim ravnati tudi po številu sob, ki jih ima kako stanovanje. Na prvi pogled se vidi to določilo pravično, a vsa stvar se nam pokaže v drugi luči, ako jo natanko preudarimo. Med sobo in sobo je velik razloček! Mislimo si na pr. vogelno sobo s štirimi okni, ali pa majhen kabinet z enim oknom! In oboje naj enako velja pri odmeri najemnine? Mislim, na to ni v redu! Stanovanje s tremi prostornimi sobami je gotovo več vredno, kot stanovanje s petimi

luknjami, in vendar bi bil po besedilu zakona dolžan najemnik tega stanovanja, da plača višjo najemnino kot najemnik stanovanja s prostornimi sobami! Gotovo se stvar popolnoma enakomerno ne da urediti, a mislim, da bi bilo vsekakor pravičneje in prikladneje, ako bi se najemnina stanovanj določala po številu oken, namesto po številu sob. Kakor rečeno, soba s štirimi okni je vse kaj drugega nego sobica z enim oknom! Vsekakor pa bi se moralo urveljaviti mnenje, da pri določanju najemnine prostor z enim samim oknom ne velja za sobo.

Stanovanjsko vprašanje je pri nas vedno še samo »vprašanje«. Z omejevanjem zasebne lastnine ne bode to vprašanje nikdar rešeno. Brali smo, da namerava mesto Zagreb, odnosno Prašteditona sezidati 1000 stanovanjskih hiš v mestu Zagrebu. V naših novinah beremo: Tudi Českoslovaška vlada stremi že od prevrata za tem, da spravi svoje nameščence pod streho. Stanovanjska beda je zelo občutna kakor povsod na svetu, tudi na Českoslovaškem, vendar ne tako hudo, kakor pri nas. Tam imajo pristojni činitelji pač več smisla za take stvari kot v Jugoslaviji. Praška občina, pa tudi druga mesta in tudi trgi na Českoslovaškem, so porabili povojno ugodno konjunkturo in zidali, zidali. Na tisoče je hiš in posebno enodružinskih hišic, ki so jih postavile občine manj imovitim slojem. Pa tudi država ni zaostala. Storila je za svoje uradnike vse, kar ji je bilo mogoče. Reči se mora, da kmalu ne bo več stanovanjske bede na ozemlju mlade republike, ako gre v do sedanjem tempu naprej. Tako je vstavilo ministrstvo za javna dela v zakon z dne 7. marca 1924. določbo, da se ima iz dohodkov državnih gradbenih srečk 600 milijonov českoslovaških kron porabiti v letu 1924. za gradbo stanovanj za državne nameščence. Do konca lanskega leta so podpisale občine približno za 82 in državni nameščenci sami za okroglo 44 milijonov kron gradbenih srečk. Do konca januarja t. l. je bilo v delu 42 hiš s 522 stanovanji, ki so stale 42 milijonov kron. Kot nadaljni obrok v razvoju započete stavbene akcije za državne nameščence se začne zidati ali je že v delu 62 hiš s 173 stanovanji. Te hiše bodo stale 52 milijonov českoslovaških kron.

Premog cenejši? Novine javljajo, da je dosedaj ministristvo za šume in rudnike posebno naredbo, s katero se odpravijo za transport premoga lomljeni tarifi in da se bode voznina za premog znižala za 30 odstotkov. Upajmo, da se bode premog sorazmerno pocenil.

Odpravljeni prazniki na Českoslovaškem. Českoslovaški parlament je sprejel zakon, s katerim se odpravijo sledeči cerkveni prazniki: drugi božični praznik, velikonočni ponedeljek in binkoštni ponedeljek. Zakon določa dalje nove spominske dneve českoslovaške republike in sicer: 5. julij, 28. september, 6. julij, 1. maj in 29. oktober.

Edino najboljši pisalni in šivalni stroji

„STOEWER“

edino pri

LUD. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih računskih in drugih tehničnih strojev.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNI

— TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovelše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

Modna trgovina

Peter ŠterkLjubljana, Stari trg št. 18.
se priporoča.
Najnižje solidne cene!

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetništvo.**Perje in puh****C. J. HAMANN**

Ljubljana, Mestni trg 8.

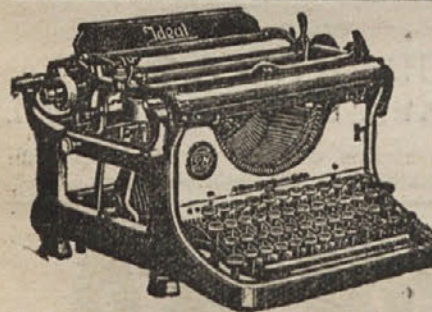
Krojaštvo **Fran Igljč** Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.Ideovanje oblek za gospode, otroke in uniforme.
Za dame po najnovjšem modernem kroju.
Lastna zaloga modnega blaga.
— Uradnikom znaten popust. —**ALBERT VICEL**trgovina mešanega blaga
(steklene, porcelanate, majolične in emajlove posode)**MARIBOR**

Glavni trg 5. Glavni trg 5

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba
Popravila, preobleke.Pisalni stroj „IDEAL“ modela C
najmodernejšo konstrukcije.**The Rex Co**

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

J. Trpin Na obroke.

najcenejša manufaktura

Maribor
Glavni trg 17.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

manufakturo in konfekcijo
perilo etc., obleke po mer
za gospode in dame iz lastne
prvovrstne krojačnice,
dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke edino
le pri tvrdki**Davorin JOHAN** in drugovi

družba z o. z.

MARIBOR, pisarna: Gregorčičeva ul. 1

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdka ustanovljena leta 1885.

Solidna in točna postrežba.

Med dobrim najboljše!

PFAFF šivalni stroji PUCH kolesa

po ugodnih cenah in plačilnih pogojih dobite samo pri

Ljubljana IGN. VOK Novo mesto

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Konfekcijska tovarna

FRAN DERENDA & CIE, Ljubljana

Ustanovljeno 1918

družba z o. z.

Ustanovljeno 1918

Centrala:
Emonska c. 8.
313Brzjavlj: Derenda
Poštni hranilni račun 10.563.
Telefon interurbanProdajalna:
Erjavčeva c. 2.
249

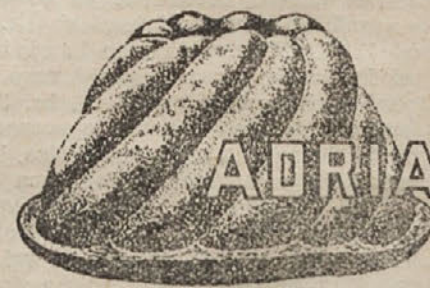
Lastna novo zgrajena tovarna moške, deške in otroške konfekcije ter vseh vrst uniform. Prodaja svoje lastne izdelke po izredno znižanih cenah tudi na drobno v detajlni prodajalni na Erjavčevi cesti št. 2, nasproti Dramskega gledališča. — Vsem stalnim državnim nameščencem proti jamstvu tudi na obroke. Oglejte si našo bogato zalogo in prepričajte se o brezhibni izdelavi in nizkih cenah.

POZORI

Pred nakupom pomladanskega in letnega blaga oglejte si mojo krasno zalogo najnovjšega damskega in moškega blaga za obleke. **Samo češki in angleški izdelki.** Ker so cene znatno padle, Vas lahko z dobrim blagom poceni postrežem. Se priporoča**JANKO ČEŠNIK**
LJUBLJANA, Lingarjeva ulica.

Protijamstvu prodajam na obroke po navadni ceni

POZORI

**L. Mikuš**Ljubljana, Mestni trg 15.
priporoča svojo zalogodežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno**Prašek za pecivo**
vanilin sladkorUstanovljena
1900**LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA**Ustanovljena
1900Delniška glavica
Din 50.000.000.—
Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000.—

Centrala: LJUBLJANA - DUNAJSKA CESTA

PODRUŽNICE:

Brežice
Celle
ČrnomeljKranj
Maribor
MetkovićNovi Sad
Ptuj Sarajevo
SplitGorica
Trst
Agencija: LogatecBrzjavni naslov:
Banka Ljubljana
Tel. št. 261, 413,
502, 503 in 504.**SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE.**